

4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU VE BUNA BAĞLI YÖNETMELİK UYARINCA KARŞILIKLILIK İLKESİ KAPSAMINDA BULUNAN ÜLKELER HAKKINDA TEBLİĞ

(Resmi Gazete Tarihi: 17.10.2008 Resmi Gazete Sayısı: 27027)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, Türkiye’de ikamet eden yabancılar ile Türkiye’de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişilerin, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve buna bağlı Yönetmelik hükümlerinden yararlanarak gerçekleştirecekleri bilgi edinme başvurularında, karşılıklılık ilkesi kapsamında bulunan ülkelerin belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, Türkiye’de ikamet eden yabancılar ile Türkiye’de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişilerin Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca gerçekleştirdikleri bilgi edinme başvurularında uygulanır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve 19/4/2004 tarihli ve 2004/7189 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 4 – (1) Karşılıklılık ilkesi kapsamında bulunan ülkeler aşağıda belirtilmektedir.

- Amerika Birleşik Devletleri
- Almanya Federal Cumhuriyeti
- Arnavutluk
- Avustralya
- Avusturya
- Azerbaycan
- Arjantin
- Bulgaristan
- Çek Cumhuriyeti
- Çin Halk Cumhuriyeti
- Danimarka
- Endonezya
- Finlandiya
- Güney Kore (Kore Cumhuriyeti)
- Gürcistan
- Hırvatistan
- Hollanda
- İngiltere
- İrlanda
- İsveç
- İsviçre
- İspanya

- İsrail
- İtalya
- Japonya
- Karadağ
- Kanada
- Kazakistan
- KKTC
- Kosta Rika
- Liechtenstein
- Litvanya
- Lüksemburg
- Macaristan
- Makedonya
- Meksika
- Mali
- Malta
- Norveç
- Pakistan
- Paraguay
- Portekiz
- Peru
- Polonya
- Rusya Federasyonu
- Romanya
- Senegal
- Sırbistan
- Slovakya
- Slovenya
- Tacikistan
- Uruguay
- Ukrayna
- Yunanistan

MADDE 5 – (1) Karşılıklılık ilkesi kapsamındaki ülkelere ait ayrıntılı liste aşağıda belirtilmektedir.

ÜLKE	BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU VEYA BENZERİ BİR MEVZUAT BULUNMAKTA MI?	YABANCILAR (TÜRKLER) YARARLANABİLİYOR MU?	ÖZEL HÜKÜMLER
ABD	Bulunmakta. “Freedom of Information” ve “Federal Privacy Act”	Evet. İkamet eden gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor.	-
Almanya	Bulunmakta. a) Federal Bilgi Edinme	Evet.	-

	Hakkı Kanunu b)Tüketici Bilgi Yasası ve Çevre Bilgi Yasası (hem Federal, hem eyalet makamlarını bağlar) c) İdari Usul Kanunu (hem Federal, hem eyalet makamlarını bağlar-işlem dosyasını görme hakkıdır) d)16 Eyaletten 8’inde Bilgi Edinme Yasaları mevcut, diğer 7 eyalette bulunmamaktadır.	a) Federal yasalar çerçevesinde yerli ve yabancı özel ve tüzel kişiler (herkes), ancak 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunumuza kıyasla daha dar. Eyalet makamlarını bağlamamaktadır. d) Baden-Württemberg, Hessen, Bavyera, Aşağı saksonya, Rheinland-Pfalz, Sachsen, Sachsen-Anhalt veThüringen eyaletlerinde Bilgi Edinme Yasaları bulunmadığından yabancılar, bilgi edinme haklarını kullanamamaktadır. -münferit olay bazında araştırılmasında fayda olduğu değerlendirilmekte.	
Afganistan	Bulunmamakta	Hayır	-
Avustralya	Bulunmakta. Bilgi Özgürlüğü Yasası (1982)	Evet Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanmakta.	-
Avusturya	Bulunmakta. Bilgi Verme Yükümlülüğüne ilişkin Kanun (1998) (Federal)	Evet.Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor	En geç 8 hafta içinde yanıt verme yükümlülüğü var.
Arnavutluk	Bulunmakta. “Yabancıların Bilgi Edinme Hakkı ile İlgili Avrupa Sözleşmesi’ne 2000 yılında taraf olmuştur. Resmi Belgeler ile İlgili Bilgi Edinme Hakkı Kanunu (1999)	Evet. Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor	-
Azerbaycan	Bulunmakta. Bilgi Edinme Hakkına İlişkin Kanun (2005)	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler. Yabancılarla ilgili bir istisna getirilmemiştir.	-
Arjantin	Bulunmakta	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	Kendileri ve faaliyet alanlarıyla ilgili ve mütakabiliyet ilkesi çerçevesinde
Bangladeş	Bulunmamakta	Hayır	-
Bahreyn	Bulunmamakta	Hayır	-
Belarus	Bulunmamakta	Hayır	-
Birleşik Arap Emirlikleri	Bulunmamakta	Hayır. Olay bazında değerlendirilmekte.	-
Bolivya	Bulunmakta.31.01 2004 tarihli kararname	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	-
Bosna-Hersek	Bulunmakta	Hayır. Sadece Bosna-Hersek	Yabancı gerçek ve

		vatandaşı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor.	tüzel kişiler taleplerini diplomatik misyonlar aracılığıyla yapıyor.
Bulgaristan	Bulunmaktadır. “Law for Access to Public Information” (Md.4)	Evet. Yabancılar ve vatansızlar da yararlanıyor. Tüzel kişiler de yararlanıyor.	-
Çek Cumhuriyeti	Bulunmakta. “Law on Free Access to Information” (1999)	Evet. Yerleşik yerli/ yabancı gerçek/ tüzel kişiler yararlanıyor	Başvuruların, Çekçe, İngilizce veya Almanca gibi ülkede yaygın dillerde yapılması gerekiyor.
Çin	Bulunmakta	Evet. Yabancı gerçek/tüzel kişilerin talepleri uluslararası hukuk ve mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde değerlendiriliyor.	Bilgi taleplerine 15 gün içinde cevap verilmesi gerekiyor.(Devlet sırları, ticari sırlar ve kişiler bilgiler hariç)
Danimarka	Bulunmakta. “Danish Access to Public Administration Files Act” 1985	Evet	-
El Salvador	Bulunmamakta. Ancak Anayasanın 18. maddesi bu hakkı tanımakta	Hayır	-
Endonezya	Bulunmakta Bilgi Edinme Hakkı Kanunu(2008)	Evet.	Yabancılar, Büyükelçilikleri vasıtasıyla bilgi talebinde bulunabilmekte.
Etyopya	Bulunmamakta (yazılı bir mevzuat bulunmamakta)	Hayır. Ancak uygulamada gerçek ve tüzel kişiler, kendilerini ilgilendiren konularda bilgi talep edebiliyor.	-
Fas	Bulunmamakta	Hayır	-
Finlandiya	Bulunmakta a)Anayasa’nın 112. maddesi b)Hükümet Çalışmalarının Açıklığı	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	Sağlık, vergi, idari düzenlemeler gibi hususlarda sınırlandırmalar olabilmekte.
Filipinler	Bulunmakta. Anayasa’nın 3. maddesinin 7. bölümü.(sadece Filipinler vatandaşlarına-bu hak da kanunla sınırlandırılabilir)	Hayır	-

Güney Kore	Bulunmakta. “Act on Disclosure of Information by Public Agencies” (1998)	Evet. İkamet izni hamili olan veya akademik amaçla geçici olarak ülkede bulunan yabancılar ile ülkede ofisi bulunan yabancı tüzel kişiler yararlanıyor.	Devlet sırları, ticari sırlar, kişisel bilgiler hariç, Güney Kore Kamu İdaresi ve Güvenlik Bakanlığı isim, kimlik numarası adres ve iletişim bilgileri ile yazılı/sözlü başvuruları yanıtıyor.
Gürcistan	Bulunmakta. Genel İdare Kanunu	Evet. Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor	Gizlilik derecesi olan bilgiler hariç
Hırvatistan	Bulunmakta. Bilgi edinme Hakkı Kanunu (2003)	Evet. Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor.	-
Hindistan	Bulunmakta. “Freedom of Information Act” (2002) ve “Right of Information Act” (2005) Bu hak sadece Hint vatandaşlarına tanınmış.	Hayır. Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanamıyor. Yasalarda yabancılar için bir düzenleme öngörülmemiş.	En geç 30 gün içinde yanıtlama yükümlülüğü var.
Hollanda	Bulunmakta. Government Information Public Information Act” 1991	Evet. Yabancı ve yerli gerçek ve tüzel kişiler yararlanabiliyor.	-
Irak	Bulunmamakta	Hayır (Uygulamada bilgi talepleri sınırlı ölçüde karşılanmaya çalışılmakta)	1990 yılında onaylanan “Irak Cum. İle Türkiye Cum. Arasında Adli ve Hukuki İşbirliği Anlaşması’nın 1. maddesi” Türklere kendilerini ve faaliyetlerini ilgilendiren konularda bilgi talep etme hakkı tanımaktadır.
İngiltere	Bulunmakta. Freedom of Information Act (2005)	Evet.	-
İsviçre	Bulunmakta a) Bilgilerin Korunmasına dair Kanun b) Bilgi Edinmeye dair Federal Kanun	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	-
İspanya	Açık bir kanun maddesi bulunmamakta.	Evet. Uygulamada yerli ve yabancılar bilgi talep edebilmektedir.	-

İran	Bulunmamakta	Evet. Uygulamada Türk tüzel kişiler, doğrudan veya Büyükelçiliğimiz aracılığıyla başvurmaları halinde yanıtlanıyor	-
İrlanda	Bulunmakta. Bilgi Edinme Hakkı Kanunu “Freedom of Information Act.”(1997)	Evet.Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor	-
İsrail	Bulunmamakta. Bilgi Serbestliği Yasası (1998)	Evet. Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor	-
İsveç	Bulunmakta. “Freedom of the Pres Act.”	Evet.Yabancı ve tüzel kişiler yararlanıyor.	-
İtalya	Bulunmakta	Evet. Yerli/yabancı özel/tüzel kişiler yararlanabiliyor	-
Japonya	Bulunmakta. “Law Concerning Access to Information Held by Administrative Organs” (1999)	Evet.Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor	Gizlilik derecesi olan bilgilerde yanıt verilmeyebiliyor. Başvuruların Japonca yapılması tercih ediliyor.
Karadağ	Bulunmakta. Bilgiye Erişim Kanunu (2005)	Evet. Yerli ve yabancı özel ve tüzel kişiler	-
Katar	Bulunmamaktadır.	Hayır	-
Kazakistan	Bulunmamakta. Ancak Anayasa’nın 12. ve 18. maddesi bu hakkı tanımaktadır.	Evet. Uygulamada gerçek ve tüzel kişiler yararlanabilmektedir.	- kendileri ve faaliyet alanlarıyla ilgili bilgileri talep edebilirler.
Kanada	Bulunmakta. “Access to Information Act.” (1985)	Evet. Sürekli mukim tüm gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor.	-
Kenya	Bulunmamakta	Hayır	Askeri ve güvenlik konuları hariç, “Citizens Advice Bureau” kısıtlama ve ayırım yapmaksızın sözkonusu talepleri karşılıyor.
KKTC	Bulunmakta	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler kendileri ve faaliyet alanlarıyla ilgili bilgi talep edebilirler.	-
Kongo Dem.Cum.	Bulunmamakta	Hayır	-
Kuveyt	Bulunmamakta	Hayır	-
Küba	Bulunmamakta	Hayır	-
Kırgızistan	Bulunmamakta	Hayır	Anayasa’daki hüküm uyarınca,

			yerli/yabancı herkes başvurabilir. Uygulamada farklılıklar görülüyor.
Kosta Rika	Bulunmakta. Anayasa'nın 19. maddesi.	Evet. Yerli ve yabancılar aynı bireysel hak ve yükümlülüklerle sahip.	Yabancılar başvurularını diplomatik kanallardan yapmaları gerekiyor.
Libya	Bulunmamakta. Uygulamada, başvuruda bulunulabiliyor.	Evet. Yabancı gerçek ve kişiler, prensipte yararlanabiliyor.	-
Litvanya	Bulunmakta. 5008 sayılı Litvanya Devlet Kurumlarından ve Belediyelerden Bilgi Edinme Hakkı Kanunu	Evet. Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor.	-
Lübnan	Bulunmamakta	Hayır (Fiili uygulama, kurumlar bazında ve bilgi talebinin içeriğine göre farklılık göstermekte)	-
Lüksemburg	Bulunmamakta. Bununla birlikte Meclis Dilekçe Komisyonu ve Ombudsman kurumları mevcuttur.	Yazılı mevzuat olmamasına rağmen, yerli ve yabancı şahıslar Ombudsman'a başvurabilmekte.	-
Liechtenstein	Bulunmakta Bilgilerin Korunmasına dair Kanun	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	-
Mali	Bulunmakta	Evet	-
Macaristan	Bulunmakta Kişisel Verilerin Korunması ve Kamuoyunu İlgilendiren Bilgilerine Açıklanmasına dair Kanun (1992)	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	Özel kişiyle bağlantılı bilgilerine ülke dışına çıkarılması yasak. Başvuru sahibinin Macaristan'da olması gerekir.
Makedonya	Bulunmakta. Kamusal Bilgiye Özgür Erişim Yasası (2006)	Evet. Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanabiliyor.	-
Malezya	Bulunmamakta	Hayır	-
Meksika	Bulunmakta	Evet	-
Mısır	Bulunmamakta. Bununla birlikte çeşitli kurumlarda farklı yöntemler mevcut.	Hayır	-
			-

Maldivler	Bulunmamakta	Hayır	-
Malta	Bulunmakta	Evet. Yerli/yabancı özel/tüzel kişiler yararlanabiliyor	-
Mikronezya	Bulunmamakta	Hayır	-
Moğolistan	Bulunmamakta. Anayasa’da vatandaşlara dilekçe hakkı tanınmıştır.	Hayır. Ancak, uygulamada yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlandırılmaktadır.(Sadece yazılı başvuru)	Gizlilik derecesi olan bilgiler hariç
Moritanya	Bulunmamakta	Hayır	-
Nepal	Bulunmakta	Hayır.Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanamıyor.	-
Norveç	Bulunmakta. “Freedom of Information Act” ve “Act Relating to Procedure in Cases Concerning Public Administration	Evet.Yerleşik yerli/yabancı gerçek/tüzel kişiler yararlanıyor.	Bilgi taleplerine 14 gün içinde cevap verilmesi gerekiyor.
Nijerya	Bulunmamakta	Hayır	-
Oman	Bulunmamakta	Hayır	-
Özbekistan	Bulunmamakta	Hayır	-
Palau	Bulunmamakta	Hayır	-
Pakistan	Bulunmakta Freedom of Information Ordinance (2002)	Evet. Yabancı tüzel kişiler konusunda herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.	-
Paraguay	Bulunmakta a) Anayasa’nın 28. maddesi b) “İdari şeffaflık ve Bilgiye Erişim” başlıklı kanun	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	Talebe ilişkin sebep belirtmek zorunda.
Portekiz	Bulunmakta. Anayasa’nın 268. maddesi ve İdari belgelere Erişim Kanunu (2007)	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler kendileriyle ilgili bilgi talep edebilirler	-
Peru	Bulunmakta. 26366 sayılı yasa	Evet. Yerli/yabancı özel kişiler yararlanabiliyor	Başvurular, Ulusal Kamu Kayıtları Sistemi ve Peru Kamu Kayıtları Amirliğine 001-2002-JUS sayılı Yönetmelik çerçevesinde yatırılacak harç ile yapılıyor.
Polonya	Bulunmakta. Anayasanın 61.nci maddesi ile Kamu Bilgilerine Erişim Kanunu (2001)	Evet.Yabancı gerçek ve tüzel kişiler yararlanıyor	-
Rusya Federasyonu	Bulunmamakta. Ancak Anayasanın 29. maddesi bu	Evet	Devlet sırrı olarak görülenler konular

	hakkı tanımakta		hariç.
Romanya	Bulunmakta a)Kamuyu İlgilendiren Bilgilere Serbestçe Erişim Kanunu (2001) b)Gizli Bilgilerin Korunması Hakkında Kanun (2002)	Evet. Gerçek ve Tüzel kişi	-
Senegal	Bulunmakta	Evet.	-
Slovenya	Bulunmakta.	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler kendileri ve faaliyet alanlarıyla ilgili bilgi talep edebilirler.	Hükümet dışı otorite (Information Commissioner) aracılığıyla mümkün
Sırbistan	Bulunmakta. Bilgiye Erişim Kanunu (2004)	Evet. Yerli ve yabancı özel ve tüzel kişiler.	-
Slovakya	Bulunmakta Bilgiye Serbest Erişim Kanunu	Evet. Gerçek ve Tüzel kişiler	-
Singapur	Bulunmamakta. Bununla birlikte uygulamada bilgi talepleri e-posta yoluyla iletilebiliyor.	İkamet izni olan yabancılar da e-posta ile başvurabiliyor.	-
Srilanka	Bulunmakta. “Freedom of Information”(2003)	Hayır. Yabancılar için herhangi bir düzenleme yok.	-
Suriye	Bulunmamakta	Hayır	Suriye Nüfus İdaresi, Suriye’de yaşayan yabancılarla ilgili olarak sadece doğum, ölüm, evlenme ve boşanma gibi hususlara ilişkin bilgileri kayda geçirmekte ve talep halinde bu konularda bilgilendirmektedir. Sadece gerçek kişiler bu haktan yararlanabilmekte.
Suudi Arabistan	Bulunmamakta	Hayır	Yabancı gerçek/ tüzel kişiler yerel makamlardan bir Suudi vatandaşı aracılığıyla bilgi alabiliyor.
Tacikistan	Bulunmakta	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	-

	a)Bilgi Hakkında Kanun b)Enformatizasyon Hakkında Kanun c)Bilgi Koruma Hakkında Kanun	(İdari Erkin bilgi edinme hakkı konusunda şeffaf olmadığı söylenebilir)	
Tanzanya	Bulunmamakta	Hayır	Gerçek kişiler ilgili makama doğrudan, tüzel kişiler ise “Tanzanian Investment Center” a başvuruyor.
Tunus	-	-	-
Türkmenistan	Bulunmamakta	Hayır(Uygulamada, verilen dilekçe 3 gün içinde işleme konulması gerekmektedir. Ancak, uygulamada aksaklıklar var.)	-
Uganda	Bulunmamakta	Hayır	Yabancı özel/tüzel yerel makamlardan bilgi edinme hakkına sahipler
Uruguay	Bulunmakta	Evet. Gerçek ve tüzel kişiler	Kişi, neden bilgi talep ettiğini açıklamak zorunda
Ukrayna	Bulunmakta. Bilgi Edinme Kanunu	Evet	-
Vietnam	Bulunmamakta	Hayır. (Ancak, gerçek ve tüzel kişiler, devlet kurumlarınca gerçekleştirilen somut işlemler hakkında, yönetmelikler uyarınca, bilgi talep edebilmekteler)	-
Venezuela	Bulunmamakta. Bununla birlikte Anayasa’nın 58. maddesi benzeri bir hak tanımakta, ancak uygulamada mümkün olmamaktadır.	Hayır	-
Yunanistan	Bilgi edinmeyle ilgili farklı düzenlemeler bulunmakta. 2690 sayılı “İdari İşlemler Kanunu” ve “Anayasa’nın 5A maddesi”, bunların önemli olanları.	Evet. Yerli-Yabancı ve “mütekabiliyet ilkesi” şeklinde sınırlama bulunmamakta.	- Yabancı gerçek ve tüzel kişilerin resmi ikamet/kuruluş izni sahibi olması gerekir.

Yürürlük

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7 – (1) Bu Tebliği Dışışleri Bakanı yürütür